

Behovsbedömning 2

Detaljplan för Ertseröd 1:53 med flera (Sportshopen), Grebbestad

TANUMS KOMMUN

INLEDNING

Plan- och bygglagen, Miljöbalken

Enligt bestämmelser i plan- och bygglagen och miljöbalken ska kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner, planändringar och planprogram som kan medföra betydande miljöpåverkan. I samband med planarbetet görs därför en behovsbedömning, som är ett stöd för kommunens ställningstagande i beslutet om planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller inte.

Om den samlade bedömningen är att planen kan medföra en betydande miljöpåverkan ska planen miljöbedömmas och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas. I miljökonsekvensbeskrivningen identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan. Om bedömningen är att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska redovisningen av miljöeffekter ske i planbeskrivningen.

Tidigare ställningstagande angående betydande miljöpåverkan

En behovsbedömning genomfördes i ett tidigt skede efter koncept till planhandlingar (program), för att utreda om en miljöbedömning erfordras. Miljö- och byggnadsförvaltningens ställningstagande var att en miljöbedömning behövde genomföras, då detaljplanen bedömdes kunna medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen meddelade efter samråd om behovsbedömningen att länsstyrelsens bedömning är att planens genomförande inte kan antas innebära betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen anser dock att ett genomförande enligt förslaget kan innebära viss miljöpåverkan med avseende på köpcentrum och trafikmiljön, och konsekvenserna ska beskrivas i planen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade sedan att planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Under programsamrådet hänvisade länsstyrelsen i sitt yttrande till länsstyrelsens tidigare ställningstagande om att planförslaget inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Dock måste en dagvattenutredning visa att det inte blir någon påverkan på Natura 2000, alternativt måste det tas fram en miljökonsekvensbeskrivning.

Sedan miljö- och byggnadsförvaltningens första behovsbedömning togs fram har det tillkommit information i ärendet, då det har genomförts ytterligare utredningar. Även om miljö- och byggnadsnämnden har beslutat att planförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan, anser miljö- och byggnadsförvaltningen att det är lämpligt att göra en ny behovsbedömning.

Planförslaget

Syfte

Planens syfte är att pröva möjligheten för utökad handelsverksamhet i direkt anslutning till befintlig verksamhet. Bebyggelsen ska anpassas till landskapet.

Ytterligare ett syfte är att inom planområdet möjliggöra för en utbyggnad av en kommunal gång-och cykelväg.

Planområdet, pågående markanvändning

Planområdet är beläget cirka två kilometer sydost om Grebbestad och omfattar cirka 6,8 hektar. Planområdet ansluter till en befintlig handelsverksamhet, Sportshopen.

Planområdet består till stor del av en grusad parkering och av åkermark.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BEDÖMNING AV PLANFÖRSLAGETS KONSEKVENSER

Gällande planer

Fördjupad översiktsplan för Grebbestad

I den fördjupade översiktsplanen anges aktuellt område som "strategiskt område" för framtida utveckling av samhället, där preciserad markanvändning i vissa fall ska föreslås i översiktliga planstudier.

För det aktuella området har det gjorts en planstudie, *Planstudie Rörvik*, som år 2007 godkändes av kommunstyrelsen som underlag för fortsatt planering och utredning av Rörviksområdet. Det nu aktuella planförslaget har i huvudsak stöd i planstudiens rekommendationer.

Detaljplan

För det angränsande området gäller *Detaljplan för del av Tanums-Rörvik 1:48, 1:54 och 1:56, Sportshopen*, och den omfattar den befintliga verksamheten (laga kraft 2010-08-26). För att ny byggnation och infrastruktur ska kunna ansluta till befintlig byggnad och befintlig infrastruktur, kommer planförslaget att överlappa och därmed ersätta den gällande detaljplanen i mindre delar.

Planområdet är i övrigt inte tidigare detaljplanlagt. I området pågår detaljplanearbete med olika planförslag för bostadsändamål och två detaljplaner i närområdet har nyligen vunnit laga kraft.

Miljömål

Av Sveriges 16 miljömål berörs *Säker strålmiljö, Hav och kust i balans, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet* samt *God bebyggd miljö* men inte av en sådan omfattning som påverkar det nationella perspektivet eller som inte kan hanteras lokalt eller i detaljplan.

Även miljömålet *Ett rikt Odlingslandskap* berörs av detaljplanen då betes- och åkermark tas i anspråk. Enligt det regionala tilläggs målet för miljömålet ett rikt odlingslandskap ska länets totala jordbruksareal som mest minska med 200 hektar fram till år 2020. Att ianspråkta jordbruksmark överensstämmer inte med det regionala miljömålet, då all exploatering av jordbruksmark minskar förutsättningarna att uppnå målet.

Den betesmark- och åkermark som tas i anspråk utgörs av ett till ytan begränsat område och brukningsvärdet är lågt. Intresset att ta marken i anspråk för utveckling handelsverksamhet på platsen bedöms överväga intresset av att bevara åker- och betesmarken, se avsnittet *Naturmiljö, Jordbruksmark* nedan.

Kulturmiljö

Riksintresse för kulturmiljövård, 3 kap. 6 § MB

Planområdet omfattas inte av riksintresse för kulturmiljövård och bedöms inte påverka riksintresset.

Fornlämningar

En arkeologisk utredning har genomförts. Länsstyrelsen har ur fornlämningsperspektiv inget att erinra mot att den berörda marken tas i anspråk för avsett ändamål.

Kulturminnesvårdsprogram (1984)

Planområdet omfattas inte av och bedöms inte heller påverka något område som berörs av Tanums kommuns kulturminnesvårdsprogram.

Landskapsbild

Planstudie för Rörvik, som ligger till grund för planförslaget, innefattar en analys av landskapet i området. Vissa förutsättningar för bebyggelse anges i planstudien så som att tillkommande byggnader ska underordna sig landskapet.

Planförslaget innehåller en byggrätt för en omfattande byggnad för handelsetablering och ett stort antal tillkommande parkeringsplatser. Landskapet är idag öppet och oexploaterat vilket medför att landskapsbilden lokalt kommer att förändras drastiskt, och upplevelsen av området från kringliggande bebyggelse, vägar och landskap kommer att förändras. Placeringen längs med väg 163 gör att tillkommande byggnader får ett exponerat läge för såväl besökare till Grebbestads centrala delar som till Tanumstrands turismanläggning.

Stor hänsyn ska tas till det kringliggande landskapet vid utformning och placering av tillkommande byggnader. Varsamhet bör riktas mot befintliga trädridåer och natur.

Exploateringen ska ske så att för landskapsbilden värdefull natur sparas. Det är viktigt att ta hänsyn till hur byggnaden uppfattas från vissa siktlinjer och att byggnaden anpassas och inte upplevs allt för dominerande i landskapet. Tillkommande byggnad ska utgå från och ha ett liknande formspråk som den befintliga byggnaden norr om planområdet.

Naturmiljö

Området består till stor del av en grusad parkering och av åkermark. I områdets randzoner finns vissa naturvärden, dock inte höga. Främst finns naturvärden knutna till en gallrad skogsdunge som bedöms ha visst naturvärde, klass 4 enligt den standard som är framtagen för naturvärdesinventering, SS 199000:2014.

Södra delen av planområdet används idag som betesmark för hästar.

Inom planområdet finns öppna diken. I området har vanlig groda observerats och det finns förutsättningar för vattenlevande organismer i området. Planförslaget innebär en påverkan på naturmiljön då diken inom området måste flyttas. Planförslaget redogör för skydds- och kompensationsåtgärder för att bevarandestatus och det generella biotopskyddets ekologiska funktion ska säkerställas, se avsnittet *Biotopskydd* nedan.

Riksintresse naturvård,
3 kap. 6 § MB

Planområdet omfattas inte av riksintresse för naturvård och bedöms inte påverka riksintresset.

Natura 2000

Planområdet omfattas inte av och gränsar inte till områden som omfattas av Natura 2000. Dagvatten från området leds dock via befintliga vattendrag till havet vid Tanumstrands turistanläggning och havsområdet utgörs av Natura 2000-område. Dagvattenfrågan har studerats närmare inom ramen för planarbetet och dagvattenutredningen visar att de åtgärder som kommer att vidtas vad gäller fördröjning och rening säkerställer att det inte blir någon negativ påverkan på Natura 2000-området.

Planområdet kommer anslutas till kommunalt vatten och spillvatten via avtal.

Naturresevat

Planområdet omfattas inte av och angränsar inte till något naturresevat.

Biotopskydd

Inom planområdet finns öppna diken, småvatten i jordbrukslandskap, och det är dessa som hyser mest värde för naturmiljön inom planområdet. De är skyddade av generellt biotopskydd, och för ingrepp i biotopskyddet krävs dispens.

Omledning av diken är en förutsättning för ett genomförande av

planförslaget. Innan detaljplanen antas ska dispens vara sökt för omledning av dike och beslut ska ha fattats av länsstyrelsen. Ansökan om dispens ska även redogöra för eventuella skydds- och kompensationsåtgärder.

Ekologiskt särskilt känsliga områden

Planområdet omfattas inte av och angränsar inte till områden som bedöms som ekologiskt känsliga. Områdets dagvatten leds dock via befintliga vattendrag till havsområde som utgörs av Natura 2000-område, läs mer under rubriken Natura 2000 ovan.

Jordbruksmark

Området där ny bebyggelse planeras utgörs till viss del av åker- och betesmark. Jordbruksmark är enligt 3 kap. 4 § miljöbalken av nationellt intresse, och jordbruksmarken påverkas negativt av detaljplanen, då denna del ianspråk tas för byggnation och parkering. Brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Mark som tidigare utgjorde åkermark har delvis redan tagits i anspråk för parkeringsändamål. Övrig mark inom området består av åkermark, som till viss del betas av hästar. Marken kommer enligt planförslaget till största delen att omvandlas till hårdgjorda ytor, parkering, byggnader, gator och gång- och cykelväg. En mindre del av planområdet planläggs som naturmark.

Den befintliga verksamheten har behov av utveckling, och intresset att planlägga marken för handelsverksamhet bedöms överväga intresset av att bevara åkermarken inom planområdet. Behovet kan inte tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk, då en utveckling av verksamheten behöver ske i direkt anslutning till befintlig verksamhet och området är delvis redan påverkat av befintlig verksamhet. Ytan är begränsad och åkermarken inom planområdet har ett lågt brukningsvärde och brukas inte, men en del av ytan används för hästbete. Att kunna utveckla handelsverksamhet på platsen utgör ett samhällsintresse, då verksamheter i kommunen bidrar till en utveckling av samhället exempelvis genom att erbjuda arbetstillfällen.

Planförslaget omfattar en gång- och cykelväg som kommer att utgöra en del i ett sammanhängande gång- och cykelstråk från Grebbestad till turistanläggningen TanumStrand. Gång- och cykelvägen kommer att medföra att boende i området och turister kommer att kunna röra sig på ett trafiksäkert sätt mellan målpunkterna Grebbestad, Sportshopen och TanumStrand, vilket utgör ett väsentligt samhällsintresse och motiverar att jordbruksmarken tas i anspråk för en gång- och cykelväg.

Friluftsliv

Riksintresse för friluftsliv,
3 kap. 6 § miljöbalken

Planområdet ligger i utkanten av och omfattas delvis av det kustområde som är av riksintresse för friluftsliv enligt de grundläggande hushållningsbestämmelserna i tredje kapitlet miljöbalken.

I den fördjupade översiktsplanen för Grebbestad är området utpekade som strategiskt område för framtida utveckling av samhället. Det aktuella området har studerats ytterligare i en planstudie, se avsnittet *Gällande planer* ovan. I planstudien ges stöd för utveckling inom det aktuella planområdet, men med delvis en annan inriktning än vad som nu är aktuellt. Planförslaget innebär att naturmark tas i anspråk för en handelsetablering, men medför samtidigt en ökad tillgänglighet till området och angränsande grönområden genom uppförandet av ett gång- och cykelstråk längs Tanumstrandsvägen.

Den föreslagna användningen och åtgärderna bedöms inte stå i strid med syftet med eller värdet för riksintresset för friluftslivet.

Särskilda
hushållningsbestämmelser,
4 kap. miljöbalken

I miljöbalkens fjärde kapitel "Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet" listas en rad områden som med hänsyn till sina natur- och kulturvärden i sin helhet är av riksintresse. Planområdet omfattas av riksintresse för *Obruten kust* samt *Turism och rörligt friluftsliv*, enligt 4 kap 2, 3 §§ miljöbalken.

Utmärkande för riksintressena är de samlade natur- och kulturvärdena. Inom riksintresseområde ska turismens och friluftslivets, särskilt det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas. Det rörliga friluftslivets intressen kan i allmänhet sammanfattas som möjligheten att röra sig fritt i orörd natur. Inom området får exploatering och andra ingrepp enbart komma till stånd om det kan ske på sätt som inte påtagligt skadar riksintressena. Bestämmelserna ska dock inte utgöra ett hinder för utveckling av befintliga tätorter och lokalt näringsliv.

Planförslaget innebär en utveckling av tätorten och verksamhet för handel. Planförslaget bedöms inte på ett betydande sätt medföra negativ påverkan på de värden för friluftslivet som utmärker riksintresset, bland annat badvatten, tillgänglighet till strandområden och varierande naturmiljö. Förslaget innebär att naturmark tas i anspråk för handelsetablering, men medför samtidigt en ökad tillgänglighet till återstående naturområden och målpunkter kopplade till turism i närområdet genom förbättrade gång- och cykelstråk.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

Vatten

Vatten- och spillvattenförsörjning

Planområdet ska anslutas till kommunalt vatten och spillvatten genom avtal.

Dagvatten

Dagvattenfrågan och behovet av åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten har studerats närmare i en dagvattenutredning. Utredningen visar att de åtgärder som kommer att vidtas vad gäller fördröjning och rening säkerställer att det inte blir någon negativ påverkan på omgivningen och miljön, och planförslaget medför ingen ökad risk för uttorkning eller översvämning.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Planområdet ligger i närheten av kustvattenförekomsten *Grebbestads inre skärgård*, som omfattas av miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster. Avrinningen från planområdet sker via vattendrag utanför planområdet till havet. Den ekologiska statusen för vattenförekomsten har klassificerats till *måttlig* och vattenmyndigheten har fastställt att miljö kvalitetsnormen *god* ekologisk status ska uppnås till år 2027.

Vattenförekomstens kemiska status uppnår *ej god* ytvattenstatus med avseende på kvicksilver, kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter (PBDE) enligt den senaste klassningen. Det går inte att avgöra inom vilken tid det är möjligt att minska halterna. Vattenmyndigheten har därför beslutat om ett generellt undantag i form av ett mindre strängt krav för kvicksilver, kvicksilverföreningar och PBDE. Ingen tidsram är satt för att nå kvalitetskravet om *god* kemisk ytvattenstatus. De nuvarande halterna (december 2015) får dock inte öka.

Länsstyrelsen har i sitt yttrande över planprogrammet angett att dagvattenutredningen är en förutsättning för att länsstyrelsen ska kunna göra en bedömning om miljö kvalitetsnormerna för vatten kan påverkas.

Området ska anslutas till det kommunala vatten- och spillvattennätet. Dagvattenutredningen redovisar åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten, och ett genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka förhållanden inom vattenförekomsten eller bidra till att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas.

Miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten

Vattenförekomsten *Grebbestads inre skärgård* omfattas inte av miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Geotekniska förhållanden

Inför programmet togs det fram en geoteknisk utredning. Under programsamrådet inkom statens geotekniska institut och länsstyrelsen med synpunkter. Länsstyrelsen delar Statens geotekniska instituts bedömning om att de geotekniska

förhållandena i planområdet bedöms som goda, men att det behöver klargöras i det fortsatta planarbetet. Kommunens bedömning av markstabilitet samt eventuella förutsättningar för blocknedfall ska finnas med i planbeskrivningen. Länsstyrelsen vill även att kommunen gör ett förtydligande kring rekommenderad grundläggning.

En ny geoteknisk utredning är under framtagande. Utredningen ska redovisa förutsättningarna och bedömningar vad gäller markstabilitet samt om några åtgärder är nödvändiga. Risk för blocknedfall bedöms inte föreligga, vilket kommer att framgå av utredningen. Resultatet av utredningen inarbetas i planbeskrivningen inför samråd.

Hälsa och säkerhet

Trafik

Trafiksituationen i Grebbestad är med dagens förutsättningar problematisk, särskilt sommartid när trafikbelastningen är hög. Problematiken i Grebbestad kretsar bland annat kring bristande kvalitet i gång- och cykelvägnätet samt låg framkomlighet för bilar och utryckningsfordon.

En trafikutredning och en trafikbullerutredning har genomförts. Utredningen visar att de två befintliga trevägskorsningarna i anslutning till planområdet har en tillräcklig kapacitet även efter full utbyggnad av området. Trafikverket yttrade sig över planprogrammet och av yttrandet framgår att Trafikverket inte delar kommunens uppfattning om att en cirkulationsplats inte behövs för ett fullt utbyggt område. Samråd har skett med Trafikverket och Trafikverket delar nu kommunens uppfattning om att en cirkulationsplats inte krävs för detaljplanens genomförande.

En ny gång- och cykelväg har anlagts från Grebbestad centrum fram till Sportshopen. Det planeras för en fortsättning av gång- och cykelvägen inom det aktuella planområdet och vidare längs med Tanumstrandsvägen.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Programområdet berörs av miljö kvalitetsnormer för utomhusluft, som finns för flera ämnen och partiklar. De mest förekommande överträdelserna gäller kväioxid/kväveoxider samt partiklar.

Kvävedioxidmätningar i gaturum i Grebbestads centrum har utförts av Luft i Väst under år 2010. Mätningen gav årsmedelvärdet 11 mikrogram NO₂/m³. En likadan mätning år 2014 gav resultatet 9 mikrogram NO₂/m³. Värdena ligger under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormer som årsmedelvärde.

Programområdet ligger i nära anslutning till väg 163. Enligt tidigare beräkningar, utförda vid gällande detaljplan för Sportshopen, 2009/2010, är avgashalterna i anslutning till programområdet låga och underskrider rekommenderade gränsvärden. Den goda luftomsättningen och de relativt små

	<p>trafikmängderna i området bidrar till detta. Vid utökad verksamhet, utökade parkeringsmöjligheter och ökad trafik bedöms avgashalterna lokalt öka något, men miljö kvalitetsnormerna bedöms inte överskridas i och med genomförandet av planförslaget.</p>
Buller och störningar	<p>Ett störningsskydd kommer att anläggas mot angränsande område i väster. Det regleras med en planbestämmelse att anläggningar för ventilation, värmeåtervinning, fläktar och kylanläggningar ska placeras inomhus, ej på yttertak.</p> <p>Vad gäller trafikbuller bedöms inga gränsvärden bli överskridna till följd av detaljplanen.</p>
Skyddsavstånd	<p>Planförslaget kommer inte i konflikt med rekommenderade skyddsavstånd för verksamheter.</p>
Avfall	<p>Ytor för sophantering tillgodoses inom planområdet.</p>
Farligt gods	<p>Väg 163 är varken primär eller sekundär väg för farligt gods. Risken för olyckor med farligt gods anses därför vara liten.</p> <p>Handelsområdet beräknas inte medföra transporter av farligt gods, och det finns ingen verksamhet i den nära omgivningen som kräver transporter av farligt gods.</p>
Radon	<p>Tanumkustens berggrund betraktas som högradonmark. Om inget annat kan påvisas ska tillkommande byggnader uppföras radonsäkert.</p>
Klimat effekter	<p>Marknivån inom området varierar mellan +11,1 och +13,6 meter över havet varför ingen påtaglig risk för översvämning från havet föreligger. Då planförslaget omfattar stora hårdgjorda ytor bör hänsyn tas till en eventuell framtida klimatrelaterad ökning av regnmängder på platsen likväl som påverkan nedströms planområdet vid dimensionering av dagvattenlösningar.</p> <p>Enligt dagvattenutredningen kommer ett hundraårsregn inte att medföra olägenhet, eftersom dagvattenfördröjningen är beräknad på ett 10-årsregn som kommer att avledas i ett omgrävt, brett dike med liten lutning. Större mängder dagvatten blir kvarstannande och långsam avdunstning och infiltrering sker av stora regnmängder.</p>

SAMMANFATTNING

Detaljplanens påverkan av olika omfattning kan sammanfattas enligt nedan.

- Syftet med planförslaget är att pröva möjligheten för utökad handelsverksamhet i direkt anslutning till befintlig verksamhet. Bebyggelsen ska anpassas till landskapet. Ytterligare ett syfte är att inom fastigheten möjliggöra för en utbyggnad av ett av kommunens huvudstråk för gång- och cykeltrafik. En etablering av ett nytt köpcentrum och parkering är ett sådant ändamål som kan ställa krav på att en miljökonsekvensbeskrivning upprättas, om det kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (4 kap. 34 § PBL). En utökning av befintlig handelsverksamhet på platsen bedöms dock inte medföra någon betydande miljöpåverkan.
- Dagvattenutredningen redovisar åtgärder för fördröjning och rening av dagvattnet från planområdet. Utredningen visar att det inte finns någon risk för negativ påverkan på omgivningen eller miljön med avseende på dagvatten. Miljö kvalitetsnormer för vatten och Natura 2000-området bedöms inte påverkas negativt.
- De öppna dikena berörs av generellt biotopskydd, och det ska ske en ansökan om dispens från biotopskyddet.
- Stor hänsyn till landskapsbilden ska tas vid utformning och placering av byggnader, skyltar och infrastrukturella lösningar. Utbyggnadens utformning utgår från den befintliga handelsbyggnaden norr om planområdet samt det omgivande landskapet. Planbeskrivningen redogör för byggnadens gestaltning och påverkan på landskapsbilden.
- Förbättrade gång- och cykelmöjligheter säkerställs i planförslaget.
- Nya byggnader ska uppföras radonsäkert, om inte andra förhållanden kan påvisas.

STÄLLNINGSTAGANDE

Detaljplanen för Sporshopen, Ertseröd 1:53 innebär en utökning av befintlig handelsverksamhet i anslutning till Grebbestad tätort. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningens ställningstagande är därför att en **miljöbedömning inte behöver genomföras**.

Dagvattenutredningen har visat att N2000-området inte riskerar att påverkas, då det är möjligt att genomföra åtgärder som säkerställer att det inte blir någon negativ påverkan. Länsstyrelsens bedömning är att detaljplanen inte kommer att medföra betydande miljöpåverkan och miljö- och

byggnadsnämnden har fattat beslut om att planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Tanumshede 2019-08-02

Miljö- och byggnadsförvaltningen

Planavdelningen

Andrea Johansson
Planeringsarkitekt